

دائىرام مجموعه مى « لومبايىبله برنجى نىلك
برنجى شىدىنى پىترىپور، مدنى پىننه آتورلر مراك
بىلكه روه قىزلرىنى بىكىتتەلىرى رجا اولتور.

دائىرام مجموعه مى

شعارى : « دىنى برعبات ، حياشى بر دىبه » در .

مىل ۱۲ : صانى ۱۲ ۲۲ شعبان ۱۳۳۲ ۴ تومز ۱۳۳۰ مدبرى : حلیم ثابت

دېلرینه اجابت ایدنلره کوزل کوزل ثوابلر واردر و اول کیمه لره آکا اجابت ایتدیلر؛ پر یوزنده کیلرک هپسی و بر مثل ی زیاده سی اکر کندیلرینک اولسه - کوره جکلری عذابک شدتدن - بونلرک هپسی و یروب قور تولق ایستلر!.. اونلر.. انجاق اونلر ایچون کوتو حساب سور یلق واردر و دونوب واره جکلری پر جهنمدر، جهنمده نه قنا یردر!

بایزید در سماعلرتدن

شرف الریبه

فقہ

عرف - معروف

— اجتماعی اصول فقہ مسئله سی مناسبتیه —

منصوص اولان فعل و حادثه لر حسن ایله متصف اولدقلرینه کوره شوییه ایکی بویوک قسه آیریلیرلر : معروف - منصوص ، منصوص - معروف .
 معروف - منصوص : حسن ایله اتصافی عرف ایله معلوم اولدیغی حالده ، بعدالبعث نصاً دخی تأید ایدن فعل و حادثه لر در . بونلر و قیلده معروف ایدیلر .
 صوکرانص ده بونلرده حسن اولدیغی بیلدردی و فعللرینه طلب تعلق ایدی .
 دیمک اولیورکه نص تعلق اتمکله بونلری تأیید ، یاخود تأیید اتمشدر .
 چونکه نصک تأیید ، یاخود تأییدنه مظهر اوله مدقلری صورتده بونلرک معروف اولهوق قالمه لری هر حالده شهلی ایدی . قبل البعث معروف اولدقلری حالده بعدالبعث معروفیتلری ضایع اولهوق متروک اوله بیلیرلردی . مثلاً ، جاهلیت کونلرنده کعبه نی عریان اولهوق طواف مشروع بلکه معروف ایدی . صوکرانص منکر اولوب منع ایدلدی . اولجه کثرت زوجات معروف ایدی ؛ بونکله اقتضار ایدیلیودی . صوکرانص تحدید و تقید ایدلدی . توحه مشروع بلکه تولونک قالانلر اوزرنده کی برحق اولوب معروف ایدی ، صوکرانص منکر ایدن صاییلوب ممنوع اولدی .

ایسته بوندن دولاییدرکه اسلامیت کنجه ، اصحاب کرام اولجه معروف و مشروع بیلهرک یابدقلمری بعض ایشلری آرتیق اول حضرته تانیشمه دن یاپمز اولدیلمر . چونکه اسلامیتده آنک حکمی دیکشمش اولق احتمالی واردی ؛ اصحاب کرام البته بوکا وافغ ایدیلمر . نصلکه انصاردن اوس بن صامت جاهلیت عادتی اوزره زوجہ سی خوله بنت ثعلبه یه ظهار ایتدی و بونک حکمی ده طلاق ایدی . فقط سوکرادن یشمان اولدی ؛ بوندن قورتورلوق ایچون چاره آرامغه باشلادی . ظهارک اسلامده کی حکمی طلاق اولماق احتمالی بولدیغنی تخطر ایتدی . بونک اوزرینه خوله بی ترد رساله کوندردی . خوله مسئله بی عرض ایتدی فخرکائنات اقدحمن ظهارک حالده طلاق اولق احتمالی یوق دکلدرد ، دیهرک وحی یه منتظر قالدی . خوله ده اللرنی سایه قالدیروب کوزلرندن یاشلر آقیده رق یالوار یور و تظلم ایدیودی . ایسته بو ائناده « قدسمع الله قول النبی . . . » سورة جلیله سی نازل اوله رق ظهاردن کفارت ایله قورتوله نک یولی کوستریلیدی . دیمک اولیورکه ظهار آرتیق جاهلیت زماننده اولدیغنی کی قطعی صورتده طلاق افاده ایتمه یوردی .

خلاصه : نصک معروف اولان فعل و حادثه یه تعقلندن ایکی دورلو نتیجه حاصل اولیوردی : (۱) نص ، اوفعل و حادثه نک معروفیتی تأیید و اسلامیتده دخی مشروعیتی کما کان باقی اولدیغنی بیان ایدیوردی . (۲) یاخود نص سیله اوفعل و حادثه نک معرفیت و مشروعیتی هم تأیید هم ده تأیید ایدیوردی .

ذاتاً معروف اولوبده کندیلمرینه نص تعاق ایدن افعال مکلفین ایکی زمره یه آریلمر : (۱) تبعدی اولانلر ، ۲ حیاتی اولانلر .

تبعدی اولان افعال مکلفین . . . مثلا : ختان ، غسل ، نماز ، اوروج ، حج . . . کی . بونلر وقتیلده معروف برر عبادت ایدیلمر . بعضیلرینک شکلری ، طرز ترتیب و ترکیلری اسلامیتدن فرقلی اولقله برابر وجدان عمومی بونلرک برر عبادت اولدیغنه قائل ایدی . اکثریت طرفندن دکله بیله مرحالده استقبالی پارلاق اولان بر اقلیت عارفه طرفندن کمال خلوصله اجرا ایدیوردی . اکثریت فعلاً اشتراک ایتمه مکله برابر اقلیتی تقییح ایتمک ایچونده کندیلمرند . برحق کورمه یورلردی . جماعت بو عبادت لک وقتیله وحی الهی یه مظهر

بر پیغمبر طرفین تاسیس و تعلیم ایدلش اولدیتنه قائل ایدیلر . ایشته بو ائشاده ایدی که بعث نبویه وقوعه کلدی . بو عبادتله حقیقده نصار ورود ایدرک بونلرک مشروعیتی تأیید و تأیید ایدی . تأیید ایدی ؛ چونکه بعد الاسلام بونلرک مشروعیتی مرتفع اولوق احتمالی واردی . ایشته نص بومشروعیتی تأیید ایتکله بو احتمال زائل اولدی . نص هم تأییدده ایدی ؛ چونکه بو خصوصده کی معروفیتک زوالیه بومشروعیتک بر تاریخده قالمیق احتمالی واردی . ایشته نصک تأییدیه بو احتمال زائل اولدی .

اوت ، بو عبادتله فعللرخی طلب خصوصنده ورود ایدن نصوص انشائی در ؛ بناء علیه هر حالده نسخہ محتلا در . کندی کی دیگر بر دلیل ایله مشروعیتک نهایتی بیان اولوته بیلیر . فقط بو احتمالده زمان سعادتہ عائد ایدی . زمان سعادتن سوکرا وحی منقطع اولدیتندن آرتیق نسخہ احتمالی ده قلامشدر . آنکچون مشروعیتی منسوخ اولیان عبادتله قیامتہ قدر باقیدر ؛ تبلیغ ایدیلدکری صورت قطعیه ده معلوم اولانلر ضروریات دینیه دندر .

**

حیاتی اولان افعال مکلفین ، مثلا : ایجاب و قبول ، اقاله ، سلم ، قبض ... کی بیع و شرایه عائد بعض شکلر ، اجاره ، هبه ، قرض شرکة ، مضاربه ، کفالت ، وکالت ، عاریه ... کی معامله لره عائد بعض صورتلر . وسائر بعض حیاتی معامله لر .. بونلر و قبیله ده معروف ایدیلر . آلیش و یریشده ایجاب و قبول معتبر اولدینی کی ، اقاله ، حرؤت صایلیوردی . بیع سلم جائز کوریلدیکی کی ، ایجابنه کوره قبض ده شرط ایدیلوردی . اجاره اوزرینه معامله جریان ایتدیکی کی ، هبه و قرض ده مقبول ایدی . هله ارباب انصاف آرمنده قرض حسن بک زیاده معتبر ایدی . حضرت ابوبکر الصدیق کی ، حقوق ناسه رعایتلی اولان زنکینلر قرض سو ایله اقراض واستقراضدن تحاشی ایدرلر و هیچ بروقت ربالی معامله یا پارلردی . عاقیدندن برینی متضرر ایدیه جک شرطلر ، اوزاقدن و یا قیندن ضرره بادی اوله جق عقدلر . عرب قومک عمومی وجداننده مقبول بر موقع اشغال ایدمه یوردی .

ذاتاً بالکثر عرب قومک دکل ، بوتون اقوامک عمومی وجدانی فردلرک ،

دولایسیله جماعتک ضرر لرینی موجب اوله بحق معامله لری قبول ایتمز؛ ایشته بوتک ایچوندرکه حضرت الله، امت اسلامیته نک «کتیم خیر امة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنکر وتؤمنون بالله ولو آمن اهل الکتاب لکان خیراً لهم» ایت کریمه سیله الله ایمان ایدوب، امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایله الصاف ایتدکلرندن دولایی املرک اک خیر لیبسی اولدقلرینی خبر ویریور. ایشته بوتک ایچون علیه الصلاة والسلام اقدمز «لا تجتمع امتی علی الضلالة» [۱] و «یدالله مع الجماعة» [۲] بویور یورلر. عمومی وجدانک قبول ایتدیکی شی دائماً معروفدر، دائماً حسندر؛ بناءً علیه دائماً حکمته ومصلحته موافقدر. ایشته بوتک ایچوندرکه منکرات دن صاقوب عرفی کندیلری ایچون رهبر اتخاذایدن ارباب تقوا، جماعتک وجداتی تمیل ایدن عرفا، معامله لرنده، حیات ومعیشتلرنده هیچ بروقت طریق ضلاله صابمازلر؛ چونکه بوتلر حضرت قرآنک «ولتکن منکم امة یدعون الی الخیر ویأمرون بالمعروف وینهون عن المنکر واولئک هم المفلحون» ایت کریمه سنده کی «امة» دولرکه کرک کندیلری کرک بوتلرک یوللرندن کیدنلر قطعاً فلاح بولورلر. افرادک، اجتماعی هیئتلرک متضرر اولدقلری واوله بیله جکلری بوتون تشبیلر ومعامله لر هپ فردلزه عانددر. افرادک عرفی زهبر ایتمکسزین، عارف لری دیکله مکسزک صرف خودکاملق ایله یایدقلری بوتون فعللر افراد وجماعت ایچون کوچوک وبویوک ضرر لر تولید ایدمیلیر. ذاتاً اجتماعی، حیاتی او یغوتسزلقلرک هپسی ده بوقیلدندر. منکرات افراد واشخاصک فعللریدر...

ملیم ثابت

جوازک احکام شرعیه دن اولدیفینه دأر

— مقاله سی مناسبتیه —

جواز، تعیر دیکرله مباح، (شرعه نه فعل ونه ترکی طلب اولنیمان شی) دن عبارت اولدیفندن شرعک مباح اولان شیلره تصدی ایتمه مش اولدیفنی اکلا شلمقدمدر. شرعک برشیی اباحه سی، آنی ورود سمعدن اولکی حالی اوزره ترک وتقریری

[۱] سنن ابی داوود [۲] ترمذی